

YOUCAT for Kids – Hefte D – Samling 6, Økt 2

Hovedtema: Sakramentene

Øktens tema: Skriftemålet, Skismaet og Middelalderen

Læringsmål

- Å lære om skismaet (skillet som skjedde da Den ortodokse kirken brøt ut av Den romersk katolske) og om mer om middelalderen
- Å bedre forstå hensikten med skriftemålet, og evt. å gjennomføre et skriftemål
- Omfatter spørsmål 64 – 109 i YOUCAT for Kids.

En kort oversikt over gjennomføringen:

1. Opprop, samtale og repetisjon
2. Kirkens deling i øst og vest, og Kirken i middelalderen i Norge og i resten Europa
3. Dagens personer: Thomas Aquinas
4. Skriftemålet: En øvelse, og gjerne en gjennomføring

Du trenger:

- De kirkehistoriske epokene (R)
- Om kirkens historie før og etter tusenårsskiftet (R)
- Kart over land som ble kristnet i Europa (R)
- Kirkens historie på 10 minutter (engelsk): <https://www.youtube.com/watch?v=RQjS6NGvlQ0>
- St. Thomas Aquinas tegnefilm (engelsk): <https://www.youtube.com/watch?v=XSylGXqdmEk>
- Hellige kvinner i historien: En gjettelek (https://youcat.org/wp-content/uploads/2023/07/Holy_Women101-A4-eng.pdf)
- Skriftemålet: Litt teori (R) og en mal (R)
- En kirke med en skriftestol, og gjerne en prest

Gjennomføringen av økten

1) Opprop, samtale og repetisjon

Ettersom det er ganske sannsynlig at det er fastetid nå (?), passer det bra å fokusere på skriftemålet. Vi avslutter hele denne økten med å øve nettopp på det.

Skriftemålet er ganske seriøst, dermed passer det kanskje ikke så godt å avslutte med en lek i denne økten (etter å ha snakket om og kanskje øvd på skriftemålet). Hvis du tror det er lurt å ha en morsom aktivitet eller lek, så kan det være lurt å ta dette i begynnelsen av økten et sted; kanskje etter dere har hatt opprop og litt samtale. Husk ellers at en slik oppstarts-samtale kan inkludere både det barna har gjort siden sist (hjemme/utenfor katekesen), i tillegg til litt repetisjon av det stoffet dere var gjennom sist (eller andre ting dere har vært igjennom av tema i katekesen). Det kan kanskje være lurt å oppsummere litt rundt sakramentene, ettersom dere forsetter her med dette temaet.

Når man begynner med en lek eller en aktivitet i en økt, er det lurt å ta noe som ikke gjør deltakerne så altfor gira. Da er det vanskelig for en del av dem å konsentrere seg videre i økta når det trengs at de lytter og deltar i samtale.

Forslag til lek: Strømføringsleken (https://blilys.no/filer/youcat-konfirmant/lek_stromforingsleken_klappeleken.pdf)

Hvorfor denne leken? Vel, den er litt roligere (man sitter eller ligger og kroppen er forholdsvis i ro, foruten hendene). I konfirmantsammenheng (YOUCAT Konfirmant) har vi knyttet det til hvordan Guds Ånd ledes gjennom oss og hjelper oss å dele troen med andre. Kanskje ikke det passer helt her (?) Vær gjerne kreativ og finn en måte å knytte denne og andre leker til tema dere holder på med.

2) Kirken i middelalderen

Dere er kanskje allerede i gang med å snakke om middelalderen (hvis dere har sett på og gjennomført noe av det opplegget vi har hatt så langt om kirkehistorie). Det vi tenker å se nærmere på nå, er blant annet Kirkens sentrale rolle i middelalderen, det store skismaet (mellom Øst- og Vestkirken), og overgangen til middelalderen i Norge med Hellig Olav. I punkt 3 kan dere også fordype dere litt den store kirkefaderen Thomas Aquinas.

Det kan være lurt å definere de historiske epokene før dere kaster dere inn i hovedtemaet her, med mindre dere allerede har brukt mye tid på akkurat det. Se tilhørende nettressurser om akkurat dette (R).

Hvis du, kateketen, er god på kirkehistorie og har en god fortellerevne, så er det bare å prate i vei om middelalderen. Her må du naturligvis se an tiden? Hvor mye tid har du til dette med tanke på hele økta? Å snakke i alt fra 10 til 20 minutter kan være bra, men da er det samtidig lurt å involvere barna mens du snakker. Still det spørsmål. La dem delta. Ikke bare tre fakta nedover hodene på dem.

Temaene fra middelalderen:

- Kristendommens spredning i Europa
- Uenigheter mellom kirkeledere fører til det store skismaet (og gjerne litt om hva det handlet om: uenighetene)
- Kristendommen i Norge: St. Olav
- Kirkens betydning i middelalderen

Hvis du trenger en ressurs på dette, så se på det som ligger på blilys.no (R).

3) Dagens person: Thomas Aquinas – Den fornuftige munken

Hvorfor Thomas Aquinas? Jo! Han var en av de store kirkefedrene, og hadde mye å si for utvikling av troslæren og tradisjonen i Den katolske kirke i middelalderen. Thomas Aquinas lærte oss hvordan å kombinere det som står om Gud i Bibelen med vår egen fornuft og sanselige erfaringer. Hans lære var på kant med det Kirken sa og mente på den tiden, likevel fikk den såpass stor tyngde at Kirken rett og slett ikke kunne forkaste det.

Det ligger en tegnefilm om Aquinas under «Du trenger». Den er på engelsk, men kan tekstes på det språket dere trenger. Det ligger også en tilhørende nettressurs (R) om ham som dere gjerne må bruke.

Hvis du, kateketen, selv ønsker å fordype deg litt i Thomas Aquinas i forkant, så les gjerne det Pave Frans sa om Aquinas på hans 750-årsdagen (7. Mars 2024): <https://www.katolsk.no/nyheter/2024/03/pave-frans-hyller-thomas-aquinas-pa-750-arsdagenm>,

eller ta en titt på disse artiklene om Aquinas:

<https://www.katolsk.no/nyheter/2024/01/universallaereren-den-hellige-thomas-aquinas>

<https://www.katolsk.no/biografier/historisk/taquinas>

4) Skriftemålet: En teoretisk og fysisk gjennomgang

Det viktigste i denne delen økten blir å prøve ut skriftemålet, enten bare som en øvelse, eller dere gjennomfører et ordentlig skriftemål (som en forlengelse av økten, eller setter opp et annet tidspunkt når presten har mulighet til å gjennomføre skriftemålene).

Hvis dere ikke har fått snakket så mye om skriftemålet som sakrament ennå, så bruk litt tid på dette først. Deretter er det lurt å ta en titt på skrifteboksen og la barna få teste den ut. En del av dem kan ha gjort dette mange ganger. Da kan kanskje de være med og fortelle for de som ikke har gjort det før.

Mangler dere en avslutning til denne økten? Hva med at alle tenner et votivlys? Det kan gjøres i stillhet, eller mens man synger noe sammen, eller alle kan be en bønn inni seg. Fortell dem at de kan be om fred, be om å gjøre det gode, be for en som trenger det, eller be for en som er død. Votivlysene står også ofte foran en helgenstatue. Da kan man be denne helgenen om forbønn. Til slutt kunne man bedt (eller sunget) et «Hill deg, Maria» sammen.